

A török alóli felszabadítás és kuruc szabadságharc ideje (1686-1711)

Budát és Pestet végül mégis felszabadították a keresztény seregek, köztük a magyarok 1686. szept. 2-ával bezárólag. A keresztény és iszlám hadak gyürkőzése elől már jó előre elmenekültek a Gödöllői dombság falvai.

Még évekkel később is annyira bizonytalan volt a katonai helyzet, hogy PPS vármegye közgyűlése 1693. dec. 31-én is még jónak vélte szabadságot adni az északi községeknek arra nézve, hogy a török, tatár vagy kuruc beütés és a császári sereg átvonulásakor jószágaikat áthajthassák védelem céljából bármely földesúr birtokára, mezővárosba és községbe.

Csömör továbbra is puszta volt. Azt a szerény benépesülést, amelyik az 1670-es évek végén kezdődött, teljesen elsöpörte és lehetetlenné tette az újabb történelmi vihar.

Ebben az újabb nemzeti megpróbáltatásban, amelyik tele volt reményekkel, hősie erőfeszítésekkel, tragédiákkal, pestissel és vereséggel, szinte nem is szerepel a forrásokban Csömör puszta neve. Kuruc és labanc, magyar és német csapatok járják a vidéket, számtalan irat, visszaemlékezés, összeírás szól ezekről, de Csömör puszta neve csak egyszer-kétszer fordul elő bennük.

Az 1690-es megyei összeírásban az elpusztult helységek között szerepel. Amikor 1702. nov. 13-án PPS vm. közgyűlése a megyére kivetett fegyverjog megváltásának az összegét felosztotta falvak és puszták szerint, akkor megemlítették Csömör pusztát is.

Mindössze ennyi, amennyi eddig előkerült a kurucoktól Csömör puszta történetéhez.